

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 3028/2024
24.04.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Драгане Маринковић, председника већа, Зорице Булајић, Ирене Вуковић, Јелице Бојанић Керкез и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужилаца АА из ..., ББ из ..., ВВ из ..., ГГ из ..., ДД из ... и ЂЂ из ..., чији је заједнички пуномоћник Дејан Антељ, адвокат из ..., против туженог "Електропривреда Србије" АД Београд, чији је пуномоћник Сабахудин Тахировић, адвокат из ..., ради утврђења ништавости, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1489/2024 од 24.04.2024. године, у седници одржаној 24.04.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРИХВАТА СЕ одлучивање о посебној ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1489/2024 од 24.04.2024. године.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 1489/2024 од 24.04.2024. године, у ставовима од првог до деветог изреке, тако што **СЕ ОДБИЈА**, као неоснована, жалба тужилаца и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П1 3693/23 од 23.01.2024. године.

ОБАВЕЗУЈУ СЕ тужиоци да туженом накнаде трошкове ревизијског поступка од 49.500,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 3693/23 од 23.01.2024. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтеви тужиоца АА да се утврди да је ништава одредба члана 4. Анекса уговора о раду од 05.02.2015. године, у делу којим је наведено да се основна зарада запосленог одређује на основу коефицијента посла од 1.910, због повреде права на једнаку зараду за исти рад и рад исте вредности и због повреде забране дискриминације. Ставом другим и трећим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца ББ да се утврди да су ништаве одредбе члана 4. Анекса уговора о раду од 03.02.2015. године и члана 1. Анекса уговора о раду од 17.04.02.2018. године, у делу којима је наведено да се основна зарада запосленог одређује на основу коефицијента посла од 2.059, односно

2.405, због повреде права на једнаку зараду за исти рад и рад исте вредности и због повреде забране дискриминације. Ставом четвртим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца ВВ да се утврди да је ништава одредба члана 4. Анекса уговора о раду од 05.02.2015. године, у делу којим је наведено да се основна зарада запосленог одређује на основу коефицијента посла од 2.067, због повреде права на једнаку зараду за исти рад и рад исте вредности и због повреде забране дискриминације. Ставом петим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца ГГ да се утврди да је ништава одредба члана 4. Анекса уговора о раду од 05.02.2015. године, у делу којим је наведено да се основна зарада запосленог одређује на основу коефицијента посла од 2.477, због повреде права на једнаку зараду за исти рад и рад исте вредности и због повреде забране дискриминације. Ставом шестим и седмим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље ДД да се утврди да су ништаве одредбе члана 4. Анекса уговора о раду од 04.02.2015. године и члана 1. Анекса уговора о раду од 14.06.2018. године, у делу којима је наведено да се основна зарада запосленог одређује на основу коефицијента посла од 1.984, односно 2.008, због повреде права на једнаку зараду за исти рад и рад исте вредности и због повреде забране дискриминације. Ставом осмим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1489/2024 од 24.04.2024. године, преиначена је првостепена пресуда тако што су тужбени захтеви тужилаца о којима је одлучено у целости усвојени, те тужени обавезан да тужиоцима (осим тужиљи ЂЂ) накнади трошкове парничног поступка у износу од 285.750,00 динара са законском затезном каматом од извршности до исплате и трошкове жалбеног поступка од 148.500,00 динара, а жалба тужиље ЂЂ изјављена против првостепене пресуде је одбачена као недозвољена.

Против правоснажне пресуде донете у другом степену тужени је изјавио благовремену ревизију, због погрешне примене материјалног права, а наводима ревизије се указује на потребу уједначавања судске праксе.

Тужиоци су доставили одговор на ревизију туженог.

Одредбом члана 404. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр 72/11...18/20), у вези одредбе члана 92 Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“ бр. 10/23), прописано је да је ревизија изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која не би могла да се побија ревизијом, ради уједначавања судске праксе. Врховни суд је оценио да су испуњени услови за одлучивање о посебној ревизији туженог ради уједначавања судске праксе, па је на основу члана 404. став 2. ЗПП одлучено као у ставу првом изреке.

Врховни суд је испитао побијану пресуду у смислу одредбе члана 408. Закона о парничном поступку и утврдио да је ревизија туженог основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, сви тужиоци су били запослени код правног претходника туженог у организационом делу „Колубара Метал“ и сви су у фебруару 2015. године, а тужиоци ББ и ДД и у априлу, односно јуну 2018. године, на основу понуде послодавца закључили анексе уговора о раду, чију ништавост у овој парници траже у делу којим је утврђен коефицијент за обрачун основне зараде. Пре него што је учинио понуду запосленима, послодавац је 16.01.2015. године донео Одлуку о измени и допуни Одлуке о организацији и систематизацији послова РБ „Колубара“ д.о.о. Лазаревац, а затим 30.01.2015. године и Одлуку о изменама Одлуке о коефицијентима послова РБ „Колубара“ д.о.о. Лазаревац. Овим општим актима послодавца предвиђена је измена у систематизацији радних места, као и измена коефицијената за обрачун основне зараде на сваком од радних места, у складу са којима су тужиоци закључили анексе уговора о раду.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је одбио тужбене захтеве као неосноване налазећи да су оспорени анекси уговора о раду закључени у складу са одредбама члана 171. став 1. тачке 1 и 5 и члана 172. став 1. Закона о раду, а на основу општих аката туженог (Одлука о изменама Одлуке о коефицијентима послова и Одлука о изменама и допунама Одлуке о систематизацији послова), чија правна ваљаност није оспорена у законом предвиђеном поступку.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду, тако што је тужбене захтеве тужилаца усвојио и утврдио ништавост оспорених одредби анекса уговора о раду који су предмет овог спора, применом одредби члана 104, 147. и 150. Закона о раду.

По оцени Врховног суда, другостепени суд је погрешно применио материјално право.

Одредбама члана 171. - 174. Закона о раду ("Службени гласник РС", бр. 24/05 ... 75/14), предвиђени су услови измене уговора о раду тако што послодавац може запосленом да понуди измену уговорних услова о раду, у смислу одредбе члана 171. став 1 између осталог и ради промене елемената за утврђивање основне зараде, радног учинка, накнаде зараде, увећане зараде и других примања запосленог који су садржани у уговору о раду у складу са чланом 33. став 1. тачка 11. овог закона (тачка 5).

На основу одредбе члана 103. став 1. Закона о облигационим односима, уговор је ништав ако је противан принудним прописима, јавном поретку или добрим обичајима ако циљ повређеног правила и закон не упућују на неку другу санкцију или ако закон у одређеном случају не прописује што друго. На ништавост суд пази по службеној дужности и на њу се може позивати свако заинтересовано лице, у смислу одредбе члана 109. став 1. истог закона.

У конкретном случају, сви тужиоци су били запослени у предузећу "Колубара метал" које је престало да постоји припајањем ПД РБ "Колубара" д.о.о. 31.12.2013. године, које је 01.07.2015. године припојено туженом. Имајући у виду да коефицијенти за обрачун зарада тужиоцима који су били одређени на основу општих аката "Колубара метал", а који су престали да важе протеком годину дана од дана промене послодавца у

смислу одредбе члана 150. Закона о раду, више нису могли да буду у примени, следи да је тужени био дужан да са тужиоцима закључи предметне анексе уговора о раду ради утврђивања коефицијената за обрачун њихових зарада. Због тога је тужени, у законом прописаном поступку, најпре донео Одлуку о изменама одлуке о систематизацији од 16.01.2015. године, којом су формирана радна места са описима послова за запослене који су преузети (међу којима су и тужиоци), а потом је донео и Одлуку о коефицијентима послова, која је ступила на снагу 30.01.2015. године, са исправком од 02.02.2015. године, у складу са општим актима послодавца правног следбеника за новоформирана радна места. Са тужиоцима су, на основу те Одлуке, закључени предметни анекси уговора о раду у поступку и на начин прописан одредбама чланова 171. и 172. Закона о раду. Дакле, у конкретном случају, оспореним анексима утврђени су нови коефицијенти због доношења нове систематизације послова код туженог, а не о промени коефицијената како тврде тужиоци. Такође, тужиоци су били дужни да докажу да други запослени који су распоређени на иста радна места остварују вишу зараду од њих, супротно одредби члана 104. став 2. Закона о раду, а у погледу те чињенице они нису предложили нити приложили било какав доказ. Из наведених разлога основани су наводи ревизије којима се указује да је другостепени суд погрешно применио материјално право.

На основу одредбе члана 416. став 1. Закона о парничном поступку, Врховни суд је одлучио као у ставу другом изреке.

Тужени је успео у поступку по ревизији, па му припада право на накнаду трошкова тог поступка, применом члана 165. став 2. и 154. Закона о парничном поступку и то за састав ревизије 49.500,00 динара, применом АТ. Трошак на име ПДВ-а туженом није признат, јер није приложио рачун о извршеној адвокатској услузи за поднету ревизију, на основу одредбе члана 42. став 1. и 2. Закона о порезу на додату вредност ("Службени гласник РС", бр. 84/04 ... 138/22). Из ових разлога одлучено је као у ставу трећем изреке.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић,с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**